

Ενα δοκίμιο γραμμένο ως μια απλή ιστορία αγάπης

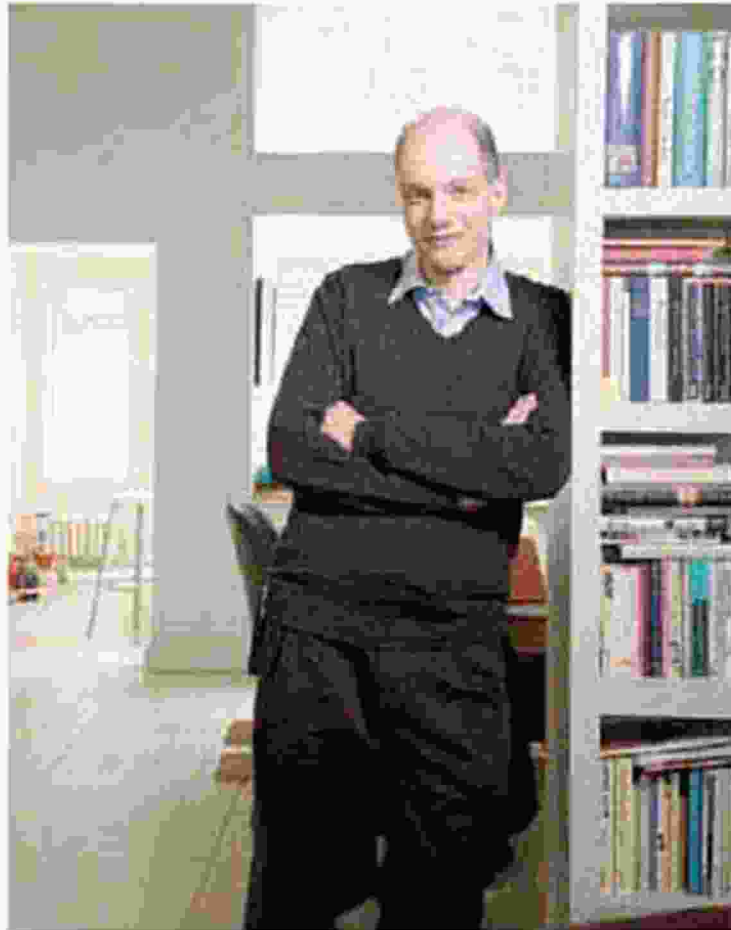
ΑΛΕΝ ΝΤΕ ΜΠΟΤΟΝ
Το χρονικό του έρωτα
 μτφρ.: Αντώνης Καλοκύρης
 εκδ. Πατάκη,
 σελ. 312

Του **ΝΙΚΟΥ ΔΑΒΒΕΤΑ**

Το καινούργιο βιβλίο του Αλέν ντε Μποτόν (Ζυρίχη, 1969) είναι και πάλι ένα υβριδικό μυθιστόρημα που ισορροπεί μεταξύ μυθοπλασίας, δοκιμίου και ψυχαναλυτικής μελέτης. Θα τολμούσα μάλιστα να πω ότι μετά τα έργα του «Η παρηγορία της φιλοσοφίας» και «Θρησκεία για άθεους» επιστρέφει στα γνώριμα μονοπάτια του, ενσωματώνοντας αφηγηματικούς τρόπους που δοκίμασε και ο χαρισματικός συγγραφέας-ψυχαναλυτής Ιρβιν Γιάλομ.

«Το χρονικό του έρωτα» θα μπορούσε να εξελιχθεί σε μια αδιάφορη ερωτική ιστορία αν το ένστικτο του Ντε Μποτόν δεν μεσολαβούσε για να σώσει αυτή την «κατασκευή» από την κοινοτοπία. Το φαινομενικά ρομαντικό στόρι βασίζεται σε μια γυναίκα και έναν άνδρα της μεσαιας τάξης, που ερωτεύονται με την πρώτη ματιά, στο μακρινό Εδιμβούργο και αποφασίζουν ότι επιτέλους έφτασε η ώρα να δεσμευτούν διά βίου. Το ερωτικό σκίρτημα συνοδεύεται από την αποδοχή του Άλλου, την κοινή στόχευση και φυσικά την απόκτηση διαδόχων. Ενα ελπιδοφόρο ξεκίνημα, «για δύο ανθρώπους που δεν ξέρουν ακόμα ούτε τον εαυτό τους και αποφασίζουν να δεσμευτούν σε ένα μέλλον που δεν μπορούν να διανοηθούν», σχολιάζει ειρωνικά ο συγγραφέας.

Τι θα συμβεί στη συνέχεια; Περίπου το τετριμμένο που συμβαίνει στην πλειοψηφία των απροειδοποίητων ζευγαριών: Καθημερινές εντάσεις,

«Το χρονικό του έρωτα» θα μπορούσε να εξελιχθεί σε μια αδιάφορη ερωτική ιστορία εάν το ένστικτο του Ντε Μποτόν δεν το έσωζε από την κοινοτοπία.

Το καινούργιο βιβλίο του Αλέν ντε Μποτόν είναι και πάλι ένα υβριδικό μυθιστόρημα μεταξύ μυθοπλασίας και ψυχαναλυτικής μελέτης.

γκρίνια, κόντρες εκτόνωσης, καβγάδες για τη διαχείριση των χρημάτων, του χώρου και του χρόνου που διαθέτουν. Η εκνευριστική τριβή φέρνει την απομάκρυνση, την αποξένωση, στο τέλος κάποια «στραβοπατήματα» ερωτικής φύσεως καθώς οι πειρασμοί είναι γύρω τους αρκετοί. Ο μεγαλύτερος όμως πειρασμός είναι να τα τινάξουν όλα στον αέρα με ένα «εξιπρές» και αξιο-

πρές διαζύγιο. Το ρομαντικό όνειρο της κοινής συμβίωσης «για πάντα» φαντάζει πια παρωχημένο. Ωστόσο το ζευγάρι, ένα βήμα πριν από τον χωρισμό, θα καταφύγει σε μια ψυχαναλύτρια (ειδική σε ζητήματα γάμου), αναζητώντας την ύστατη ώρα να σώσουν την οικογένειά τους, της οποίας το προστατευτικό «κουκούλι» έχουν και οι δυο ανάγκη.

Οι αναλυτικές συζητήσεις τους με την ψυχαναλύτρια «μοιάζουν με ένα μικρό εργαστήριο ωριμότητας, σε έναν κόσμο που θεωρεί την ιδέα του έρωτα ως ένα ένστικτο, ένα συναίσθημα που υπερβαίνει την όποια εξέταση», παρατηρεί ο συγγραφέας. Και η θεραπεία σε αυτό το «εργαστήριο» έχει, ω του θαύματος, αποτέλεσμα! Το ζευγάρι γρήγορα θα συνειδητοποιήσει ότι η ερωτική σχέση τους για να κρατήσει στον χρόνο απαιτεί δεξιοτέχνια, διαχείριση, διπλωματία και όχι έναν απλό ενθουσιασμό που φουσκώνει και ξεφουσκώνει, ανάλογα με τις περιστάσεις.

Το υβριδικό μυθιστόρημα του Ντε Μποτόν, παρά την κοινότοπη ιστορία που αφηγείται, είναι ενδιαφέρον γιατί ο δημιουργός του παρεμβάλλει ανάμεσα στις παραγράφους τα δικά του σχόλια. Σχόλια που φυσικά εδράζονται στην ψυχανάλυση. Είναι φανερό πως μεταφέρει κωδικοποιημένη και λογοτεχνικά λειασμένη, άπειρη γνώση από τους μεγαλύτερους ψυχοθεραπευτές που ασχολήθηκαν με το ζευγάρι, τη διαχείριση των κρίσεων του γάμου, την ενδοοικογενειακή βία. Το πάντρεμα της ψυχανάλυσης με τη μυθοπλαστική αφήγηση, όπως συμβαίνει και στα έργα του Ιρβιν Γιάλομ, δίνει στο βιβλίο την απαραίτητη στοχαστική προσαρμογή, ώστε μια απλή ιστορία αγάπης να διαβαστεί και ως ένα δοκίμιο ψυχαναλυτικής βοήθειας, όπως κάποιες εργασίες του Ρόλο Μέι, «πατέρα» της υπαρξιακής ψυχολογίας.